

Spørgsmål nr. 10:

I forlængelse af samrådet med ministeren om uddannelse af civile tolke bedes talepapiret oversendt.

Svar:

Spørgsmål J:

Hvad kan ministeren oplyse om forløbet af sagen, der førte til hjemsendelsen af kaptajn H.P.O. Petersen, set i relation til kritikken af de civile tolkes uddannelse og optræden i Camp Eden?

Først af alt vil jeg gerne præcisere, at kaptajn H.P.O. Pedersen ikke er hjemsendt. Kaptajnen er heller ikke bortvist eller suspenderet, som flere medier har beskrevet det, men er derimod fritaget for tjeneste.

Tjenestefritagelse er ikke en ansættelsesretslig sanktion eller personalejuridisk forvaltningsakt, men følger i stedet af arbejdsgiverens almindelige ledelsesret.

Dernæst vil jeg gerne understrege, at kaptajn H.P.O. Pedersen ikke er fritaget for tjeneste på grund af sin kritik af de civile tolkes uddannelse og optræden i Camp Eden. Kaptajn H.P.O. Pedersen er fritaget for tjeneste, fordi han gentagne gange har udtalt sig på vegne af Forsvarsakademiet uden bemyndigelse, og i den forbindelse tilmed har givet urigtige oplysninger.

En sådan medarbejderadfærd er uacceptabel for enhver arbejdsgiver, lige som offentligheden heller ikke kan være tjent med at blive fejlinformeret.

Det drejer sig heller ikke om et indgreb i den personlige ytringsfrihed. Enhver ansat i forsvaret kan frit ytre sig til pressen, så længe dette sker som privatperson i overensstemmelse med de gældende regler.

Udtalelser på vegne af forsvaret sker derimod via udpegede pressetalsmænd, der har til opgave at sikre en betids og korrekt formidling af oplysninger om en given sag. I kølvandet på den første debat om håndtering af irakere i den danske Camp Eden udpegede Forsvarsakademiet pressetalsmænd, der havde til opgave at formidle oplysninger om henholdsvis uddannelser i afhøring samt uddannelsen af tolke og sprogofficerer i forsvaret.

Kaptajn H.P.O. Pedersen var ikke udpeget som pressetalsmand vedrørende tolkeuddannelsen, men udtalte sig alligevel herom i et indslag i Danmarks Radios TV-avis den 6. august 2004.

Det blev umiddelbart herefter indskærpet overfor kaptajn H.P.O. Pedersen af hans nærmeste chef, som også var udpeget som pressetalsmand på området, samt af chefen for Institut for Sprog ved Forsvarsakademiet, at kaptajn H.P.O. Pedersen i forbindelse med udtalelser til medierne ikke måtte give det indtryk, at han udtalte sig som andet end privatperson.

Det blev i den sammenhæng præciseret overfor kaptajn H.P.O. Pedersen, at udtalelser som privatperson skulle fremsættes

- uden for tjenestetiden
- uden for tjenestestedet
- iført civilt tøj
- med udtrykkelig besked om, at udtalelsen var privat

så der ikke kunne herske tvivl om, at kaptajnen udtalte sig som privatperson og ikke som repræsentant for Forsvarsakademiet.

Imidlertid udtalte kaptajn H.P.O. Pedersen sig igen fredag den 20. august 2004 i en artikel i Berlingske Tidende på vegne af Forsvarsakademiets Institut for Sprog og afgav i den forbindelse urigtige oplysninger. Chefen for

Forsvarsakademiet fritog den følgende mandag kaptajn H.P.O. Pedersen for tjeneste, og kaptajnen blev derpå bedt om at tage hjem for at afspadsere.

Spørgsmål K:

Hvilke initiativer vil ministeren iværksætte for at forbedre uddannelsen af civile tolke?

Lad mig indledningsvis præcisere, at det er de operative kommandoer - og i denne sammenhæng naturligvis først og fremmest Hærens Operative Kommando - som fastsætter, hvilke opgaver en tolk i et missionsområde skal løse, og at det er på denne baggrund, at uddannelsernes indhold fastsættes.

Den sproglige del af tolkeuddannelsen, som gennemføres ved Institut for Sprog under Forsvarsakademiet, omfatter primært indlæring af et militært vokabularium og tolketeknik. Udgangspunktet for uddannelsen er, at en civil tolk i princippet "blot" skal besidde en række sproglige kompetencer med henblik på at formidle et budskab.

Til opgaver, som forudsætter en mere omfattende kulturel, historisk eller politisk viden om missionsområdet, anvendes sprogofficerer (militære tolke) med en helt anden uddannelsesmæssig baggrund, og som derfor - udover den snævre tolkefunktion - også indtager en rådgiverrolle i forhold til udsendte enheder og enkeltpersoner, herunder primært chefer.

Med henblik på at sikre de civile tolkes evne til at støtte den operative indsats er Institut for Sprog i dialog med udsendte enheder, tolke og sprogofficerer. På denne baggrund analyserer instituttet løbende omfang, indhold og varighed af uddannelsen med henblik på at sikre, at enhedernes operative opgaver tilgodeses bedst muligt. Endvidere tilsikrer dialogen, at de termer, der anvendes i den aktuelle operative indsats, også er indlært af tolkene.

Udover den sproglige del af tolkeuddannelsen gennemgår civile tolkeaspiranter også en kortere militær uddannelse ved Det Danske Internationale Logistik Center, som blandt andet skal sikre, at tolken opnår de mest nødvendige militære færdigheder for at kunne følge en militær enhed. Endvidere gennemføres en øvelse som tolk i den missionsorienterede uddannelse ved Hærens Kampskole.

Den nuværende tolkeuddannelse er baseret på erfaringer fra Balkan, hvor ordningen med civile tolke generelt har været velfungerende.

Rekruttering af tolke til missionen i Irak har været både anderledes og vanskelig. Antallet af ansøgere har været mindre end ønsket, ligesom ansøgernes danskundskaber har været utilstrækkelige for at opnå den ønskede sikkerhed i forbindelse med formidlingsopgaven.

Hertil kommer, at civile tolkeaspiranter kun yderst sjældent har en militær baggrund, hvorfor det i praksis også er nødvendigt at bibringe disse et militært ordforråd på både dansk og irakisk.

De generelle rekrutteringsproblemer med tolke har desværre medført, at ikke alle af de udsendte civile tolke har modtaget den samlede og fulde uddannelse. Dette skyldes, at de øjeblikkelige operative behov for tolke i operationsområderne har vejet særdeles tungt for de operative kommandoer, hvorfor næsten alle civile tolke er blevet udsendt med en afkortet uddannelse.

Det er min opfattelse, at tolkeuddannelsen generelt set er tilstrækkelig til, at tolkene kan løse deres operative opgaver, men at uddannelsen nødvendigvis fortsat skal være genstand for en løbende udvikling i takt med, at

konkrete erfaringer fra et givent operationsområde opnås.

Jeg har derfor anmodet Forsvarskommandoen om, under inddragelse af Hærens Operative Kommando og Forsvarsakademiet, at overveje den videre udvikling af den samlede tolkeuddannelse.

Forsvarsakademiets indledende overvejelser om justering af det samlede uddannelsesforløb for civile tolke er imidlertid endnu på et meget foreløbigt stadie, som jeg ikke vurderer egnet til offentliggørelse i sin nuværende form. Såfremt der er ønske herom, er jeg indstillet på at oversende resultatet af overvejelserne, når disse i løbet af de næste måneder er afsluttet.